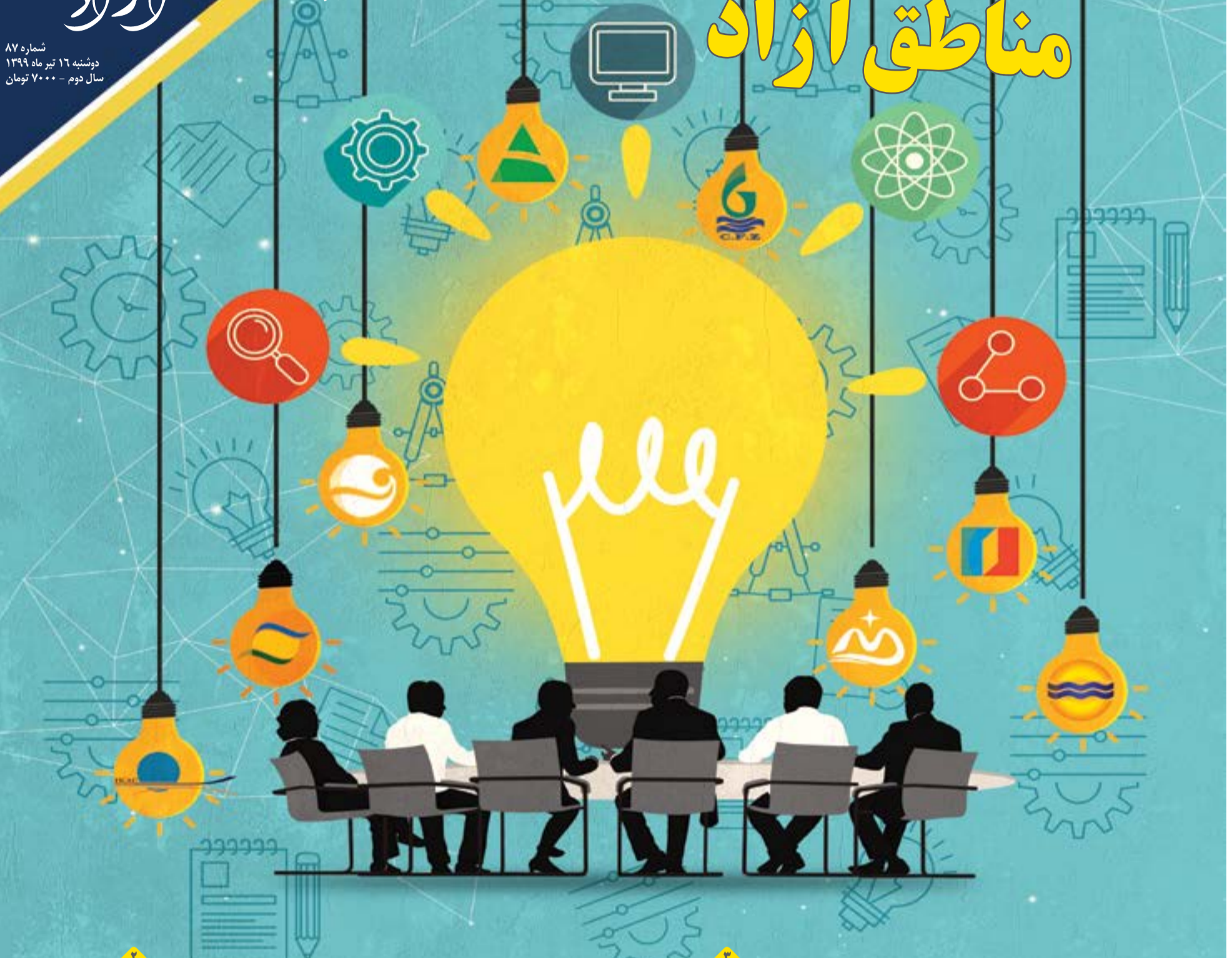

اقتصاد دانش بنیان، راهبر د اقتصاد مقاومتی در

مناطق آزاد

صفحه ۴ را بخوانید

در نشست مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش با رئیس بنیاد مستضعفان عنوان شد:

پروژه ترمینال جدید فرودگاه کیش، الگویی از کیفیت و سرعت انجام کار در کشور

با حضور نمایندگان کشور عضو کارگروه بین‌المللی کریدور شمال-جنوب انجام شد:

تشریح برنامه‌ها و اقدامات انجام شده جهت فعال سازی کریدور نستراک

سرمقاله

مراضیه حسینی
صاحب امتیاز و مدیرمسئول

ابلاغ بخشنامه عدم تسری معافیت مالیاتی به کارکنان مستقر در مناطق آزاد

به مواردی از جمله کمک‌ها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی صندوق‌های پس‌انداز بازنشستگی و سازمان بیمه خدمات درمانی و سازمان تامین اجتماعی، مدارس علوم اسلامی، نهادهای انقلاب اسلامی و موسسات خیریه و عام‌المنفعه، بخشی از درآمد صندوق عمران موقوفات کشور که به مصرف عمران موقوفات می‌رسد، فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی و قرآنی که از وزارت ارشاد و دستگاه‌های ذی‌ربط مجوز دارند، اشاره کرد.

حال پس از گذشت سال‌ها از تصویب این قانون و گذراندن چندین دوره اصلاحات بر آن، در اردیبهشت ۹۹ با طرح شکایتی در دیوان عدالت اداری، شالکه و ماهیت این بند مهم قانونی زیر سوال رفت و طی مراحل اداری و قانونی، با تایید و رای مثبت دیوان به این شکایت، مکاتبات شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۰-ص-۱۳۹۱/۱۲/۲۰ و ۱۳۹۱/۱۲/۲۰-د/۱۳۹۱/۱۲/۲۰-ص-۱۳۹۱/۱۲/۲۰ سازمان امور مالیاتی ابطال گردید. طبق مکاتبات مورد شکایت، «معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران شامل دستگاه‌های اجرایی مستقر در مناطق آزاد نیز شده است که شاکي معتقد است این امر خلاف منطوق ماده ۱۳ یاد شده است؛ زیرا طبق این ماده، اشخاص حقیقی و حقوقی در صورتی که در منطقه آزاد فعالیت اقتصادی داشته باشند و برای آنها مجوز فعالیت اقتصادی صادر شده باشد، مشمول معافیت این ماده می‌گردند. این در حالی است که براساس ماده ۱۱ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد، فعالیت اقتصادی، فعالیتی است که برای آن مجوز صادر می‌شود و با توجه به اینکه دستگاه‌های اجرایی، برای فعالیت خود نیاز به اخذ مجوز از مناطق آزاد ندارند، نمی‌توان آنها را مشمول فعالیت اقتصادی دانست. از سوی دیگر، صدور مجوز توسط سازمان منطقه آزاد طبق ماده ۱۱ قانون فوق، برای مشاغلی است که متصدی مستقیم ندارند. در حالی که دستگاه‌های اجرایی، متصدی مستقیم داشته و تابع

۲۷ سال پیش، قانون چگونگی اداره مناطق آزاد با هدف رهایی فعالین اقتصادی از بوروکراسی‌های پیچیده اداری سرزمین اصلی تصویب شد و در ماده ۱۳ آن قانون، همه فعالان اقتصادی و شاغلین در سازمان‌ها و دستگاه‌های مستقر در محدوده مناطق آزاد را از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع مالیات‌های مستقیم معاف نمود.

همان‌گونه که فعالین اقتصادی در مناطق آزاد با توجه به ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع مالیات‌های مستقیم معاف هستند، اشخاص دیگری با درآمدهای دیگر نیز مطابق با قانون مالیات‌های مستقیم از پرداخت مالیات معاف بودند.

در ماده ۱۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه کشور، جایگزین سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به جای معافیت‌های مالیاتی قانونی به دولت تکلیف شد. متعاقباً در سال ۱۳۹۴ و در بند (الف) ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم، مفهوم مالیات با نرخ صفر مورد توجه قرار گرفت.

در این نوع مالیات، مودیان مشمول، مکلف به تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری برای درآمدهای خود هستند و در تبصره ۲ ماده ۱۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه نیز تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر، شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی برشمرده شده بود.

معافیت‌های مالیاتی مندرج در ماده ۱۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم، در سال ۱۳۸۰ مورد اصلاح قرار گرفت و سپس در بند (ت) ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۹۴ ذکر شد که شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی در مناطق آزاد و سایر مناطق کشور، تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر است؛ اما در زمینه موارد و مصادیق معافیت از پرداخت مالیات مستقیم می‌توان

قوانین استخدامی هستند. بنابراین صدور مجوز هم برای آنها عملاً امکان‌پذیر نیست.

همچنین، طبق بند (ت) ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم، «شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در مناطق آزاد و سایر مناطق کشور، تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موقع مقرر قانونی است». و از سوی دیگر حکم ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم، ناظر به اشخاص حقوقی غیردولتی است. بنابراین سازمان‌های مناطق آزاد با ماهیت دولتی خود نمی‌توانند اظهارنامه مالیاتی تسلیم و در نتیجه نمی‌توانند مشمول معافیت مالیاتی شوند و مکاتبات مورد شکایت از این جهت نیز خلاف قانون است».

هیات عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۰ با حضور رئیس، معاونین دیوان عدالت اداری، روسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی، با رای اکثریت به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرده است: «براساس ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران، «اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز، به مدت ۲۰ سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم، معاف خواهند بود.» نظر به اینکه معافیت مقرر در این ماده، ناظر بر کسانی است که متصدی انجام فعالیت‌های اقتصادی در مناطق آزاد هستند و منصرف از حقوق بگیرانی است که تحت نظر صاحبان مشاغل و فعالان اقتصادی به انجام اموری اشتغال دارند، لذا مقررات مورد شکایت شامل مکاتبات شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۰-ص-۱۳۹۱/۱۲/۲۰ مدیرکل تشخیص و حسابرسی سازمان امور مالیاتی کشور و مکاتبه شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۰-د/۱۳۹۱/۱۲/۲۰ معاون درآمدهای مالیاتی کشور که براساس آنها حکم به تسری معافیت مالیات مقرر در ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد به درآمد حقوق کارکنان واحدهای مستقر در مناطق آزاد صادر شده، مغایر با مقررات ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد است و ابطال می‌شود». سازمان امور مالیاتی کشور متأسفانه نهایتاً در تاریخ ۱۳۹۹/۰۴/۱۰، معاون درآمدهای مالیاتی کشور طی بخشنامه به ادارات کل امور مالیاتی اعلام نمود: «براساس دادنامه شماره ۹۹۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۰۲۴۴-ت/۱۳۹۹/۰۲/۳۰ هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر عدم تسری معافیت مالیاتی مقرر در ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد جمهوری

اسلامی، مصوب ۱۳۷۲، به درآمد حقوق کارکنان واحدهای مستقر در مناطق آزاد و ابطال نامه شماره ۱۳۹۱/۰۲/۲۲-د/مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۲ معاون وقت مالیات‌های مستقیم و نامه شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۰-ص مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۰ دفتر تشخیص و حسابرسی مالیاتی، برای اجرا ابلاغ می‌شود».

اکنون سوال این است که آیا همچنان می‌توان در اقتصاد ایران از واژه مهم «مناطق آزاد» استفاده کرد؟ آیا مزیت و قانونی برای این به اصطلاح مناطق آزاد باقی مانده که بتوان با اتکاء بر آن از سرمایه‌گذاران درخواست کرد تا در این نقاط از کشور حضور پیدا کنند؟ و اینکه چه کسی مسئول این از هم گسیختگی در شالکه مناطق آزاد است؟

با مشاهده بی‌تفاوتی نسبت به سرنوشت فعالین اقتصادی، کارکنان و حقوق بگیران مستقر در مناطق آزاد، چشم‌انداز روشنی را نمی‌توان تصور بود؛ مناطق آزاد ایران که عمدتاً در نقاط مرزی تاسیس شده و با بنیه ضعیف اجتماعی و بعضاً کم‌برخوردار تشکیل یافته است، چنانچه سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی این مناطق، به باور و پذیرش قطعی این واقعیت دردناک برسند که سرنوشتشان برای مسئولین امر حائز اهمیت نیست، بی‌شک تبعات جبران‌ناپذیری را در پی خواهد داشت.

در سال‌های اخیر پرداختن به حواشی و یا تلاش برای رسیدن به دستاوردهایی که غالباً اثری مطلوب در شرایط و موقعیت کنونی مناطق آزاد نداشته، باعث گردیده از اصل موضوع که همانا تثبیت و تقویت مناطق آزاد فعلی است، دور بمانیم، که نتیجه این عدم تمرکز و توجه، اتفاقاتی است که طی ۲-۳ سال اخیر، سیر طبیعی و منطقی پیشرفت و توسعه مناطق را دستخوش چالش‌های عظیمی کرده است.

طی ماه‌های گذشته، تیم تحریریه نشریه، به دفعات با فعالین اقتصادی مناطق آزاد جلسات و نشست‌هایی داشته است که ماحصل تمامی این گفت‌وگوها را در یک کلمه می‌توان خلاصه کرد: «نامیدی».

دیگر نمی‌توان گفت تا دیر نشده؛ بلکه همین لحظه هم برای جبران همه کم و کاستی‌ها بسیار دیر است و وقت تنگ؛ فقط باید دست به دعا برداشت که شرایط سخت‌تر و شکننده‌تر از حال حاضر نشود؛ چراکه بی‌تردید در آن صورت تمامی افرادی که بنا به مصالح جناحی، سیاسی، حزبی و بعضاً شخصی، سکوت اختیار کرده‌اند، مجبور به پاسخگویی با صدای بلند خواهند شد.

با حضور نمایندگان ۶ کشور عضو کارگروه بین‌المللی کریدور شمال-جنوب انجام شد:

تشریح برنامه‌ها و اقدامات انجام شده جهت فعال‌سازی کریدور نستراک

وی با بیان اینکه در راستای نوسازی ناوگان کشتیرانی دریای خزر، ساخت دو فروند کشتی در شرکت کشتی‌سازی لوتوس آستراخان در حال انجام است، پیشنهاد واگذاری انبار کالاهای خشک و غلات و روباز به همکاران لجستیکی کشورهای همسایه و حاضر در این گفتگو را مطرح کرد و افزود: عالی‌ترین مقام‌های حوزه حمل و نقل کشورمان آماده کاهش تعرفه کالاهای عبوری از مسیر کریدور شمال-جنوب می‌باشند و در عین حال می‌توان الگوی راهاندازی خط کشتیرانی میان بندر کاسپین و اکتائو با سایر بنادر کشورهای روسیه، جمهوری آذربایجان و ترکمنستان را در دستور کار مشترک قرار داد.

امکان حمل و نقل ترکیبی از دو بندر کاسپین و انزلی به اولین ایستگاه ریلی با فاصله ۱۵ کیلومتری مهیا می‌باشد. رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد انزلی در این جلسه خطاب به اعضای حاضر در کارگروه بین‌المللی توسعه کریدور شمال-جنوب، از موافقت راه‌آهن ایران برای اعطای تخفیف ویژه ۲۰ تا ۵۰ درصدی حمل کالای کانتینری در مسیر بنادر دریای خزر و بنادر جنوبی کشورمان سخن گفت و افزود: از سوی دیگر، آمادگی خود را جهت ارائه تسهیلات در قالب کاهش تعرفه‌های بندری برای انواع کالاها و تی‌اچ‌سی عبوری از طریق بندر کاسپین اعلام می‌کنیم.

نخستین کنفرانس کارگروه بین‌المللی توسعه کریدور شمال-جنوب به صورت ویدئو کنفرانس با حضور نمایندگان از بخش دولتی و خصوصی کشورهای ایران، روسیه، هندوستان، آلمان، قزاقستان، و ترکمنستان برگزار گردید. رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در این کنفرانس ویدئویی با اشاره به تصویب سند توسعه پیوندهای اقتصادی و تجاری از سوی دولت ایران؛ آمادگی سازمان متبوع خود را برای انجام اقدامات تسهیل‌کننده در امور تجاری و لجستیکی با کشورهای همسایه اعلام و اظهار داشت: در زمینه توسعه زیرساخت‌های لجستیکی و در بخش بندری، بندر کاسپین به عنوان نخستین بندر عمیق ایران در دریای خزر با آبخور ۶ تا ۹ متری، شروع به فعالیت نموده و در پسرکرانه دو بندر کاسپین و انزلی که در محدوده این منطقه قرار دارند، انبار غلات ۱۵۰ هزار تنی و انبار خشک ۱۰۰ هزار تنی، مخازن روغن خوراکی با حجم ۱۲۰ هزار تن، ۴۰ هکتار انبار روغن و مخازن سوخت ایجاد و خط ترانزیتی کانتینرهای یخچالی راه‌اندازی شده است.

محمودلی روزبهان با بیان اینکه عملیات احداث اسکله رو-رو کامیونی و واگن ریلی آغاز شده و ساخت اولین اسکله سروشیده نیز در دستور کار قرار دارد، اضافه کرد: در زمینه تکمیل زیرساخت‌های بخش ریلی، اتصال این منطقه به خط ریل سراسری تا تابستان سال آتی شمسی و میلادی به اتمام خواهد رسید؛ گرچه هم‌اکنون نیز

انقصاد تفاهم‌نامه همکاری میان شرکت ساتکاپ و سازمان منطقه آزاد انزلی:

حمایت از صادرات تجهیزات و خدمات فنی مهندسی صنعت آب و برق کشور به اوراسیا

مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق وزارت نیرو نیز با بیان اینکه منطقه آزاد انزلی به عنوان هاب داد و ستد با کشورهای حوزه دریای خزر و اوراسیا می‌تواند در عرضه و صدور محصولات تولیدی شرکت‌های وزارت نیرو به ایفای نقش موثر بپردازد، اضافه کرد: طرح‌های بزرگ وزارت نیرو توسط شرکت‌های تابعه، پیمانکاران و مشاورین این وزارتخانه در حال تحقق است و

است، این سازمان از طریق همکاری با نهادهای بخش دولتی و خصوصی دستیابی حداکثری راهبرد تعیین شده را در دستور کار قرار داده و در چارچوب تفاهم‌نامه امضاء شده با هم‌افزایی دوطرفه شاهد افزایش همکاری‌ها به منظور صدور محصولات تولیدی و صادرات‌محور که دانش‌بنیان بوده و از فناوری بالایی نیز برخوردارند، خواهیم بود. همچنین، مدیرعامل شرکت مادر تخصصی

در راستای ایفای نقش محوری سازمان منطقه آزاد انزلی در زمینه توسعه مرادولت کشورمان با اعضای اتحادیه اقتصادی اوراسیا تفاهم‌نامه همکاری شرکت ساتکاپ با سازمان منطقه آزاد انزلی توسط دکتر محمودلی روزبهان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان و مهندس محمودلی علاءالدینی مدیرعامل شرکت مادر تخصصی مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق وزارت نیرو امضاء شد.

این تفاهم‌نامه به منظور حمایت از تولیدات داخلی، توسعه صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی صنعت آب و برق و محصولات حاصل از تبدیل و به کارگیری انرژی به کشورهای حوزه اوراسیا و CIS، در هشت ماده، ده بند و یک تبصره، میان سازمان منطقه آزاد انزلی و شرکت ساتکاپ با حضور اعضای هیات مدیره و معاونین دو طرف در منطقه آزاد انزلی منعقد گردید.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی در جریان انعقاد تفاهم‌نامه فوق، با اشاره به ظرفیت‌های بالای وزارت نیرو جهت افزایش توانمندی‌های صنعت آب و برق کشور و وجود قابلیت‌های متنوع منطقه آزاد انزلی در زمینه توسعه ارتباطات با کشورهای حوزه دریای خزر و اوراسیا، اظهار داشت: در سالی که از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال جهش تولید نامگذاری و هدفگذاری شده

با پهلوگیری ۴۵ فروند کشتی در سه ماهه ابتدایی سال ۹۹ محقق شد:

رشد ۲۲۱ درصدی کشتی‌های ورودی به مجتمع بندری کاسپین منطقه آزاد انزلی

۳ فروند کشتی محصولات تولیدی کشورمان را از مسیر این کریدور با حمل و نقل ترکیبی به مقصد چین صادر نمودند و این در حالی است که ظرف مدت فعالیت این مجتمع بندری، بالغ بر ۹۵ درصد از کالاهای وارداتی از طریق بندر کاسپین در دسته کالاهای اساسی و مواد اولیه واحدهای تولیدی منطقه و کشور قرار می‌گیرند.

براساس این گزارش، میزان تخلیه و بارگیری ماشین‌های سنگین در سه ماهه امسال در مجتمع بندری کاسپین، ۱۷۶۱۶ دستگاه بوده که نسبت به ۸۸۵ ماشین بارگیری شده در سه ماهه سال ۹۸ نشان دهنده رشد ۵۹۷ درصدی است.

گفتنی است، خلق ارزش و ایجاد مزیت‌های رقابتی، کوتاهی مسیر، آبخور بالا و پسرکرانه

در سه ماهه ابتدایی سال جاری، تعداد کشتی‌های ورودی-خروجی به مجتمع بندری کاسپین به ۴۵ فروند رسید که در مقایسه با ۱۴ فروند کشتی پهلو گرفته در مدت مشابه سال گذشته، بیانگر افزایش ۲۲۱ درصدی است. در بهار سال جاری، ۴۵ کشتی در این مجتمع بندری پهلوگیری کرده و اقدام به تخلیه و بارگیری ۱۳۷ هزار تن کالا نمودند که در برابر ۴۹ هزار تن کالای وارد و خارج شده از این بندر در سه ماه نخست سال گذشته، نشان دهنده افزایش ۱۸۰ درصدی می‌باشد.

بنابر این گزارش، با عنایت به رویکرد سازمان منطقه آزاد انزلی درخصوص تنوع‌بخشی به کالاهای ورودی و خروجی به مجتمع بندری کاسپین، در سه ماهه ابتدایی سال ۹۹، تعداد ۲۰ فروند کشتی حامل غلات، ۳ کشتی تخته و ۹ فروند نیز کشتی حمل‌کننده روغن خوراکی مورد نیاز کشور، در راستای تامین کالاهای اساسی و مواد اولیه واحدهای تولیدی-صنعتی کشور در این مجتمع بندری تخلیه شده است.

از سوی دیگر، ظرف این مدت تعداد کشتی‌هایی که در مسیر کریدور چین، قزاقستان، ایران اقدام به حمل کالا نمودند، به ده فروند بالغ شد که در مقابل ۳ فروندی که در سه ماه بهار سال ۹۸ اقدام به تردد در این مسیر ترانزیتی نمودند، از رشد ۲۳۳ درصدی

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی با تصریح بر نقش و اهمیت کریدور شمال-جنوب در کاهش هزینه و زمان انتقال کالا میان آسیا و اروپا؛ آمادگی سازمان متبوع خود را برای برگزاری نخستین جلسه حضوری اعضای کارگروه به میزبانی منطقه آزاد انزلی اعلام کرد.

بنابر این گزارش، کارگروه مزبور در راستای پیگیری توافقات صورت گرفته میان طرف‌های ذینفع کریدور شمال-جنوب در حوزه حمل و نقل کانتینری و اجرایی کردن توافق تاسیس کارگروه هماهنگی و توسعه کریدور حمل و نقل بین‌المللی مزبور به دعوت منطقه ویژه اقتصادی لوتوس آستراخان برگزار شد.

گفتنی است، در این کارگروه، عبدالرحیم کردی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار، سرگئی میلوشین مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لوتوس، رومن الکساندروف مدیر گروه همکاری‌های بین‌المللی وزارت حمل و نقل فدراسیون روسیه، دنیس آفاناسیف وزیر صنعت و منابع طبیعی منطقه آستراخان، فرانک بوسس مشاور بندر هامبورگ، میرکو نووک رئیس بخش روسیه انجمن ملی لجستیک آلمان و مدیران چندین شرکت حمل و نقل بین‌المللی که در مسیر اروپا و آسیا اقدام به ترانزیت کالا می‌کنند، درخصوص فرصت‌ها، چالش‌های تسهیل و توسعه حمل و نقل کالا در مسیر کریدور شمال-جنوب و الحاق اعضای جدید در این توافق‌نامه ترانزیتی بین‌المللی به اظهار نظر پرداختند.

اخبار منطقه آزاد انزلی

در دیدار دکتر روزبهان با رئیس دانشگاه شهید بهشتی توافق شد:

ترسیم افق‌های جدید همکاری علمی میان سازمان منطقه آزاد انزلی و دانشگاه شهید بهشتی

نشست علمی-تخصصی سازمان منطقه آزاد انزلی و دانشگاه شهید بهشتی به ریاست دکتر محمودلی روزبهان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی و دکتر سعدالله نصیری قیداری رئیس دانشگاه شهید بهشتی و با حضور معاونین و مشاورین دو طرف به میزبانی دانشگاه مزبور برگزار شد.

در این نشست تخصصی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد انزلی به بیان ویژگی‌ها و ظرفیت‌های منحصر به فرد این منطقه در زمینه‌های علمی، صنعتی، گردشگری، ترانزیتی و ارتباط با کشورهای روسیه و چین پرداخت و اظهار داشت: با توجه به مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی درخصوص الزام فعالیت دانشگاه‌های بین‌المللی در مناطق آزاد، خواستار اجرایی شدن تفاهم‌نامه منعقد جهت تعیین افق‌های جدید همکاری‌های علمی در پرتو ظرفیت‌های این منطقه در حوزه اوراسیا براساس نیازهای واقعی موجود تا نیمه دوم سال جاری می‌باشیم.

همچنین، رئیس دانشگاه شهید بهشتی نیز با اشاره به توانمندی‌های علمی و پژوهشی دانشگاه متبوع خود در سطح ملی و بین‌المللی، تصریح کرد که این دانشگاه مرجع ملی همکاری‌های دانشگاهی کشورمان با دانشگاه‌های روسیه و بلاروس است و افزود: رویکرد وزارت علوم، تأکید بر توسعه فعالیت‌های بین‌المللی است و در همین راستا و با تکیه بر تفاهم‌نامه موجود و ظرفیت‌های متنوعی همچون مزایا و معافیت‌های قانونی، امکان جذب دانشجو و استاد به صورت مستقیم و با همکاری دانشگاه‌های خارجی و اجرای طرح‌های پژوهشی کاربردی در منطقه آزاد انزلی، اولویت این دانشگاه در حوزه همکاری‌های بین‌المللی بر اجرای کردن سریع و کامل تفاهم‌نامه سال گذشته متمرکز شده است.

گفتنی است، در پایان این نشست تخصصی، ایجاد کارگروه اجرای تفاهم‌نامه همکاری دوجانبه با حضور معاونین و مشاورین دوطرف به منظور تعیین ساز و کارهای عملیاتی‌سازی تفاهم‌نامه مزبور، بررسی برپایی رشته‌های کاربردی مورد نیاز بازار کار داخلی و خارجی و ایجاد دانشگاه نسل سوم در منطقه آزاد انزلی به عنوان پایلوت ملی به تصویب رسید.

به منظور تبیین اندیشه‌های شهید بهشتی انجام شد:

برگزاری نشست فرهنگ و اقتصاد در منطقه آزاد انزلی

به منظور تبیین اندیشه‌های شهید بهشتی، نشست فرهنگ و اقتصاد در منطقه آزاد انزلی با حضور دکتر آقایی معاون قضایی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان برگزار شد.

در این نشست، معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری سازمان منطقه آزاد انزلی با اشاره به یکی از بیانات امام خمینی(ره) اظهار داشت: شهید بهشتی یک ملت بود، یعنی انسانی که از همه ظرفیت‌ها به منظور تحقق اهداف انقلاب و اسلام استفاده می‌کرد.

دکتر سیدحجت مهدوی سعیدی در ادامه افزود: شهید بهشتی از فقه به قانون و از قانون به حقوق اساسی رسید و در طول این مسیر همواره به دور از ریا در کنار مردم بود و در حقیقت ملت ایران و همه مردم آزاده و دل آگاه جهان این شهید را با عناوینی همچون شهید مظلوم، پاره تن امام، داشتن اندیشه پویای اسلامی، فرد مجتهد، متدین، علاقه‌مند به ملت، اسلام و برای جامعه، سیاستمداری لایق می‌شناسند.

در ادامه این نشست، معاون قضایی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان گیلان، به همت این شهید والا مقام در شکل‌گیری قوه قضاییه اشاره و بیان داشت: شهید بهشتی، معمار کبیر دستگاه قضایی بود و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی امام راحل مسئولیت تدوین شورای انقلاب و تاسیس حزب جمهوری اسلامی را به عهده ایشان گذاشت که با همت و درایت در این مسیر، نیروی‌های جوان و خوش فکری را در بدنه نظام تربیت نمود.

دکتر آقایی با اشاره به اینکه ایشان عالمی وارسته و ژرف‌اندیش و فاضلی برجسته و آینده‌اندیش بود، افزود: نبوغ فکری و چشم‌اندازی که برای آینده ترسیم کرده بود، موجب شد تا دشمنان نظام و اسلام او را به شهادت برسانند و شهید بهشتی در واقع اسوه خضوع و خشوع، اسطوره صبر و به تعبیر مقام معظم رهبری انسانی پاک و معصوم بود. معاون پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان خاطرنشان کرد: اگر امروزه ملت ایران به جای رسیده و در دنیا از این کشور به افتخار یاد می‌کنند، به برکت خون این شهدا از جمله شهید بهشتی بوده و ما باید ادامه دهنده راه و آرمان‌های آنها باشیم و نباید یاد، نام و راه شهدا فراموش شود.

نقش توسعه صنایع دریایی در تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی

در حالی که بحران‌های گوناگون جهانی و منطقه‌ای و تحولات خارج از اختیار مسئولان در حال افزایش است و تصمیم‌گیری برای مدیران حوزه‌های مختلف اقتصادی و صنعتی با مشکلات فراوانی همراه است؛ تکیه بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تنها گزینه‌ای است که می‌تواند تامین‌کننده رشد پویا و مبتنی بر زیرساخت‌های گسترده و منابع غنی و استعدادهای درونی کشور گردد.

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که با هدف بهبود شاخص‌های اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله و با رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درونزا، پیشرو و برونگرا تدوین و ابلاغ گردیده، چراغ روشنی است که باید فراروی تمام مسئولان و تصمیم‌گیران کشور قرار گیرد.

تاکید بر تولید محصولات و خدمات راهبردی، افزایش اشتغال، رشد بهره‌وری، تقویت رقابت‌پذیری، کاهش وابستگی به سایر کشورها و افزایش صادرات را می‌توان در زمره مهم‌ترین مولفه‌های سیاست اقتصاد مقاومتی برشمرد. بر همین اساس می‌توان لزوم توجه به صنایع دریایی را در چارچوب این سیاست‌ها قلمداد کرد.

صنایع دریایی به دلیل داشتن شرایط خاص، در رقابت با تولیدکنندگان معتبر بین‌المللی بوده و از این نظر در کشور دارای شرایط منحصربه‌فردی است. تولیدات اندکی در کشور وجود دارد که از نظر عواملی مانند کیفیت، زمان و قیمت محصولات، در رقابت با تولیدکنندگان رده اول جهانی باشند. از طرف دیگر، این محصولات در بین سایر کشورها، در زمره محصولات راهبردی شناسایی شده، مورد حمایت کامل دولت‌ها قرار گرفته و از راه‌های مختلف، بازار خرید این محصولات، توسط دولت‌ها حمایت می‌گردد.

متأسفانه در شرایطی که صنایع دریایی از دهه‌ها سال قبل به عنوان صنایع استراتژیک در برنامه‌های توسعه اقتصادی کشورها جایگاه مشخص و ویژه‌ای را پیدا نموده‌اند، اما هیچگاه این صنایع در کشور ما به صورت جامع مورد توجه قرار نگرفته است. اقدامات صورت گرفته در بسیاری از موارد ناشی از همت و شناخت موردی و موضعی اشخاص بوده و حرکت‌های انجام شده، پس از جابه‌جایی اشخاص، مغفول و معطل مانده‌اند. از طرف دیگر جزیره‌ای بودن و عدم جامعیت اقدامات صورت گرفته را باید به عنوان دلیل دیگری بر توقف این اقدامات در نظر گرفت.

به عنوان نمونه می‌توان به قانون حمایت از توسعه صنایع دریایی اشاره نمود. این قانون در نتیجه اقدامات و پیگیری‌های جمعی از متخصصان صنایع دریایی در دهه ۱۳۸۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و به رغم تصویب آیین‌نامه اجرایی آن در سال ۱۳۸۸، متأسفانه تاکنون بخش‌های زیادی از این قانون همچنان اجرایی نشده است. به عبارت دیگر، تجربه قانون فوق و سایر اقدامات مشابه نشان داده تا زمانی که اهمیت صنایع دریایی به عنوان یک صنعت راهبردی، در باور دولتمردان کشور نهادینه نگردد، همچنان باید شاهد معطل ماندن ظرفیت‌های عظیم کشور در این صنعت باشیم. بدون تردید باور فوق، تنها از طریق شناخت نسبت به اهمیت و تاثیر صنایع دریایی در پیشبرد اهداف دولت حاصل خواهد شد.

بنابراین ضروری است نقش و اهمیت صنایع دریایی در گسترش اهداف کلان توسعه کشور در حوزه‌های فعال نمودن ظرفیت‌های معطل مانده تولیدی، استفاده از فرصت‌های بین‌المللی، محوریت‌زدایی از مناطق ساحلی، ارتقای ظرفیت‌های موجود در سواحل مکران، فراهم کردن زمینه‌های توسعه اقتدار دریایی و فراهم نمودن فرصت‌های شغلی، مورد توجه و شناسایی دولتمردان قرار گیرد.

تخصیص سهم صنایع داخلی از بازار نیاز کشور به محصولات صنایع دریایی، تاثیر بسزایی در ایجاد اشتغال به عنوان یکی از اهداف اصلی اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. براساس برنامه راهبردی صنایع دریایی در افق ۱۴۰۴، با سرمایه‌گذاری مناسب در صنایع دریایی می‌توان سالانه ۲۱هزار شغل پایدار ایجاد نمود. با عنایت به اینکه اشتغال هر نفر در صنایع کشتی‌سازی، موجب اشتغال حدود ۳ نفر در صنایع مرتبط خواهد شد؛ فعال کردن ظرفیت‌های موجود در صنایع دریایی، سالانه در حدود ۸۰هزار شغل ایجاد خواهد نمود.

ایجاد اشتغال در سواحل جنوبی کشور به ویژه سواحل مکران، موجب محوریت‌زدایی در این مناطق بوده و با ارتقای سطح کیفی زندگی در این مناطق، امنیت سواحل را نیز افزایش می‌دهد. اختصاص بخشی از بازار نیاز کشور به محصولات دریایی در حوزه‌های تجاری به صنایع دریایی داخلی و فعال‌سازی ظرفیت‌های موجود، می‌تواند سبب اشتغال بسیاری از متخصصان و کارشناسان باشد.

نقش توسعه صنایع دریایی در تحقق اهداف مشخص شده در اقتصاد مقاومتی، با در نظر گرفتن رشد اشتغال پایدار و جلوگیری از خروج ارز و توسعه صنایع جانبی قابل مشاهده است. بی‌شک فعال کردن ظرفیت‌های موجود در صنایع دریایی در جهت پیشبرد اهداف زیربنایی دولت بوده و زمینه‌های توسعه دریامحور، رشد اقتصادی و جذب سرمایه‌های خارجی در صنایع داخلی را فراهم خواهد ساخت. صنایع دریایی با بهره‌گیری از زیرساخت مناسب، نیروی کار ارزان و بازار مناسب محصولات در داخل کشور، توانایی ارزش‌آفرینی براساس مبانی اقتصاد مقاومتی را خواهد داشت.

در پایان، برخی از راهکارهای پیشنهادی به منظور توسعه صنایع دریایی و تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی به شرح زیر است:

- در نظر گرفتن صنایع دریایی به عنوان صناعی راهبردی در راستای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.
- برنامه‌ریزی برای تحقق اهداف مشخص شده در سند جامع توسعه دریایی کشور.
- تخصیص بخشی از بازار نیاز داخلی ساخت و تعمیر شناور به سازندگان داخلی.
- تامین مالی و تسهیل ساخت و تامین مواد و تجهیزات و مورد نیاز محصولات صنایع دریایی.
- استفاده از فرصت رکود در صنایع دریایی به منظور جلب همکاری کشتی‌سازان مطرح و انتقال دانش فنی پیشرفته به کشور.

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و آذربایجان اظهار داشت:

منطقه آزاد انزلی، نگین ارزشمند تجارت در شمال کشور

حسین پیرموند
رئیس اتاق بازرگانی مشترک
ایران و آذربایجان

مزیت را ندارند، اما گیلان از مزایای حمل و نقل ترکیبی از جمله راه مناسب، راه‌آهن، دریا، فرودگاه و ترانزیت برخوردار است و با این مزیت‌هایی که گیلان دارد، تجارت از طریق گیلان یک تجارت باکیفیت و مقرون به‌صرفه است و منطقه آزاد انزلی یک نگین ارزشمند در میان این تجارت محسوب می‌شود.

■ **البته در شرایط فعلی به واسطه تحریم‌های ناجوانمردانه، قطار توسعه و تجارت کشور شتاب و سرعت لازم را ندارد؛ بفرمایید که در شرایط موجود این پتانسیل‌ها چه کمکی می‌تواند به تجارت کشور کند؟**

تحریم موجب شده است تا ارتباطات ما با دنیا تحت تاثیر قرار گرفته و مشکلات بانکی و انتقال پول داشته باشیم، مواد اولیه و تجارت ما تحت تاثیر قرار گرفته؛ اما یکسری مزیت‌ها ذاتی است، زیرا کشور ما در موقعیت استثنایی دنیا است، ما دوستان خوبی در اطراف حاشیه دریای کاسپین داریم که خوشبختانه رابطه صمیمانه‌ای با آنان در عرصه سیاسی و اقتصادی داریم. می‌توانیم از مزیت‌های استانی استفاده کنیم؛ هر استانی مزیت خاص خود را دارد و ما هم در استان اردبیل که از قطب‌های مهم اقتصادی کشور است، مزیت‌هایی داریم که می‌توانیم با تکمیل این مزیت‌ها با یکدیگر در راستای تحول اقتصاد، تولید، صنعت و بازرگانی کشور گام برداریم.

■ **از مزیت‌هایی گفتید ظاهراً اخیراً شهرک صنعتی مشترک ایران و آذربایجان مورد موافقت قرار گرفت و شما هم با حکم استاندار گیلان مسئولیتی را پذیرفتید، در این رابطه هم توضیح بیشتری بفرمایید؟**

البته ذکر کنم ما از استان اردبیل تلاش‌هایی برای ایجاد منطقه آزاد کردیم که در کمیسیون فنی و کمیسیون‌های شورای مناطق آزاد تصویب و در صحن مجلس نیز مورد تصویب قرار گرفت، ولی در بررسی‌های شورای نگهبان این مزایا به استان اردبیل اختصاص نیافت؛ اما همه هدف ما توسعه مملکت است و ما در استان اردبیل نگاه بخشی و منطقه‌ای نداریم، بلکه نگاه ما ملی است؛ اما با مزیت‌های بی‌نظیری که استان اردبیل در حوزه صنعت، کشاورزی، گردشگری دارد، اخیراً پیگیری سرمایه‌گذاری مشترک بین ایران و آذربایجان شدیم که خودم نیز در این رابطه پیگیری بودم و این پیگیری‌ها به ثمر نشست و با مزیت‌هایی که ما در استان گیلان و شهرستان آستارا داریم ایجاد این شهرک صنعتی حتی می‌تواند یک مزیت برای تولید و صنعت گیلان و اردبیل محسوب شود و پیش‌بینی می‌شود طی روزهای آینده با حضور معاون اقتصادی وزارت امور خارجه این شهرک در استان اردبیل کلنگ‌زنی شود.

اگرچه مقدمات این کار قبل از بیماری کرونا فراهم شده بود و حتی در جریان این مذاکرات با طرف آذری شخص آقای تیزهوش نیز ما را همراهی و حتی کمک کردند و امیدواریم بتوانیم با مرز مشترکی که حدود ۳۴۰ کیلومتر میان ایران و آذربایجان داریم با بهره‌گیری از مزایای منطقه آزاد انزلی گام بزرگی در راستای تحقق شعار رهبر معظم انقلاب «چشم تولید» برداریم، زیرا یکی از راه‌های رسیدن به این شعار ارزشمند توجه به زیرساخت‌ها است و اکنون این کار زیربنایی و اساسی در بسیاری از استان‌ها از جمله گیلان و اردبیل شروع شده است.

حال چون گیلان از استان‌هایی است که به سرعت در حال تکمیل زیرساخت‌های اقتصادی خود است و راه‌آهن یکی از زیرساخت‌های مهم تجاری و تجارت محسوب می‌شود و راه‌آهن آستارا که باز در مسیر کریدور شمال-جنوب در آستارای گیلان راه‌اندازی شده است و این راه‌آهن با اتصال به روسیه و سپس از داخل کشور با اتصال به منطقه آزاد انزلی می‌تواند به عنوان حلقه تکمیل‌کننده کریدور شمال-جنوب قلمداد شود، تجارت در منطقه آزاد انزلی را تقویت خواهد کرد و منطقه آزاد انزلی با قوانینی که در آن در جهت حمایت از کسب و کار و قانون تجارت حاکم است، در نهایت همه این زیرساخت‌ها این پتانسیل مهم اقتصادی در شمال ایران (منطقه آزاد انزلی) را تقویت خواهند کرد و منافع آن حتی استان‌های دیگر را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد.

با اخباری که در گیلان می‌شنوم، منطقه آزاد انزلی تحرک خوبی را در حوزه اقتصادی کشور از جمله صادرات ایجاد کرده است و هم‌اکنون کریدور شمال-جنوب از طریق منطقه آزاد انزلی فعال شده است که این مهم نشان دهنده عزم جدی مدیران منطقه آزاد انزلی در عرصه اقتصادی کشور است؛ البته دوستان ما در اتاق بازرگانی گیلان به عنوان فعالان بخش خصوصی در کشور صاحب‌نظر و ایده‌پرداز هستند که ایده‌های آنان بعضاً به تصمیم‌گیری تبدیل می‌شود که بنده اعتقاد دارم منطقه آزاد انزلی از پتانسیل‌های اتاق بازرگانی گیلان می‌تواند به نحو شایسته‌ای استفاده کند و خوشبختانه در سطح مدیریتی گیلان همکاری خوبی دیده می‌شود و شاید یکی از عوامل رشد گیلان در حوزه زیرساخت‌ها و نتیجه‌بخش شدن مسیر تجارت، همین تعامل و همکاری چندجانبه باشد. ما در اتاق گیلان افرادی داریم که در کشور دارای روابط خوب هستند و این روابط به ما در مسیر توسعه کمک شایانی خواهد کرد. اطمینان دارم منطقه آزاد انزلی نه تنها در سطح استانی، بلکه منطقه‌ای حتی در بین کشورهای حاشیه دریای خزر یک پتانسیل منحصربه‌فرد است.

■ **برای استفاده از این پتانسیل‌ها در چه حوزه‌هایی می‌توان بیشتر بهره‌گیری کرد؟**

منطقه آزاد انزلی مزایای بسیاری دارد و حتی از قطب‌های صنعتی، سرمایه‌گذاری و تجاری مهم کشور در استان گیلان است و حتی بهره‌وری آن نیز بالا است؛ البته اذعان کنم هنوز به جایگاه اصلی خود دست نیافته است، اما می‌تواند با تمرکز بر سرمایه‌گذاری خارجی و یا فراهم کردن سرمایه‌گذاری‌های مشترک به تولید ملی و تجارت کشور کمک کند و با توجه به مسئولیتی که بنده در اتاق بازرگانی ایران و آذربایجان دارم، با سفیر آذربایجان در ایران صحبت کردم و حتی علاقه‌مندی آذربایجانی‌ها برای سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد انزلی را نیز دریافت کردم.

فکر می‌کنم بتوانیم نشست‌های مشترکی را بین سرمایه‌گذاران آذربایجانی و ایرانی در منطقه آزاد انزلی داشته باشیم، اکنون که راه‌آهن آستارا آستارا در حال بهره‌برداری است و دولت برنامه دارد این راه‌آهن به بندر کاسپین منطقه آزاد انزلی متصل شود، ما از فرصت رازی و مذاکره با سرمایه‌گذاران خارجی استفاده کرده و زمینه را برای همکاری سرمایه‌گذاران دو کشور با یکدیگر فراهم نماییم.

گیلان، یک استان استثنایی در کشور و دارای مزیت‌های بسیاری در عرصه تجارت است، زیرا دارای حمل و نقل ترکیبی است؛ همه استان‌ها این

حسین پیرموند رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و آذربایجان که در هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران عضویت دارد، ریاست اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اردبیل را نیز عهده‌دار است. او از چهره‌های سرشناس حوزه اقتصادی کشور است و به واسطه تجارب ارزشمندی که در طی سنوات گذشته در عرصه تصمیم‌گیری‌های اقتصادی حوزه تشکل‌های مردم‌نهاد علی‌الخصوص در اتاق بازرگانی داشته است و برای حوزه تولید و تجارت کشور فرد تاثیرگذاری است و اخیراً هم پیگیر ایجاد شهرک مشترک بین ایران و آذربایجان شده و با موافقت‌های صورت گرفته این شهرک قرار شد در استان اردبیل ایجاد و روزهای آینده هم با حضور معاون اقتصادی وزیر امور خارجه کلنگ‌زنی خواهد شد.

پیگیری و تلاش‌های او در این عرصه موجب شد تا با حکم اکبر بهنام‌جو استاندار اردبیل، وی به عنوان مسئول احداث پروژه شهرک صنعتی مشترک ایران و آذربایجان معرفی شود.

با حسین پیرموند پیرامون نقش و جایگاه منطقه آزاد انزلی در اقتصاد منطقه و همپوشانی و توانمندی‌ها و مزیت‌های موجود در این منطقه به گفت‌وگو نشستیم که در ذیل می‌خوانید.

■ **بندر انزلی یکی از قدیمی‌ترین بنادر ایران است که بخشی از این شهرستان هم‌اکنون به عنوان محدوده منطقه آزاد انزلی به عنوان تنها منطقه آزاد شمال ایران فعالیت دارد؛ منطقه آزاد انزلی چه نقشی در اقتصاد خرد و کلان کشور می‌تواند داشته باشد؟**

در ابتدا جا دارد از مردم خوب گیلان یاد کنم، چراکه مردم گیلان بسیار خونگرم هستند و خوشبختانه بین دو استان گیلان و اردبیل هم روابط خوبی بین تجار، بازرگانان و حتی تولیدکنندگان با یکدیگر برقرار است و حتی در اواخر سال گذشته یکی از تولیدکنندگان بزرگ استان ما که در کشور صاحب نام هستند، در استان گیلان سرمایه‌گذاری کردند و لذا جا دارد از بخش خصوصی گیلان، از همکاران خوبم در اتاق گیلان و آقای تیزهوش که از چهره‌های مطرح اتاق‌های کشور هستند و در اتاق ایران و روسیه نیز یک چهره ماندگار است، نام ببرم.

لذا در پاسخ به سوال شما در ابتدا اشاره‌ای داشته باشم به بندر انزلی که از بنادر و لنگرگاه‌های مهم و قدیمی ایران است و از قدیم این بندر در کشور به عنوان یکی از بنادر مهم اقتصادی و صادرات و واردات مطرح بوده است. با شکل‌گیری و تاسیس منطقه آزاد انزلی که یکی از تصمیمات خوب دولت در زمان خودش بوده است و این که اعتقاد دارم گیلان و منطقه آزاد انزلی می‌تواند یک مرکز تجاری مهم برای منطقه و حتی کشور محسوب شود، دلایل متعددی دارد که اصلی‌ترین دلیل آن اینکه منطقه آزاد انزلی متصل‌کننده و یا حلقه اتصال کریدور شمال-جنوب است و بدون منطقه آزاد انزلی این کریدور بین‌المللی و تجاری مهم دنیا معنی و مفهوم نخواهد داشت و دولت هم می‌تواند بر روی پتانسیل‌های موجود در منطقه آزاد انزلی حساب ویژه‌ای را متمرکز کند.

برگزاری کارگاه آموزش ظرفیت‌های ارس و توافق‌نامه ایران-اوراسیا:

بهره‌مندی از مزیت‌های منطقه آزاد ارس در توسعه تجارت با اوراسیا

گزارش:
صادق پورصادق

از آبان‌ماه سال ۱۳۹۸، توافق‌نامه تجارت ترجیحی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا وارد مرحله اجرایی شده است. این موافقت‌نامه، مفصل‌ترین و جامع‌ترین موافقت‌نامه تجاری است که تاکنون ایران منعقد کرده است و شامل ۹ فصل قواعد عمومی، تجارت کالا، راهکارهای تجاری، موانع فنی فرا راه تجارت، اقدام‌های بهداشتی و بهداشت گیاهی، قواعد مبدا، تسهیل تجاری، حل و فصل اختلافات و مقررات پایانی است.

همچنین موافقت‌نامه تجاری بین ایران و کشورهای اوراسیا شامل دو فهرست کالایی ترجیح‌های اعطایی دو طرف که تعداد اقلام مشمول آن توسط کشورمان به اوراسیا ۳۸۰ قلم و تعداد اقلام اعطایی اوراسیا ۵۰۳ قلم کالا است و مطابق فهرست اعطایی اوراسیا، تعرفه ۱۷۵ ردفیف کالا از جمله انواع فرش دستباف و ماشینی، پسته، انواع میگو، میوه‌هایی مانند پرتقال و لیمو، سبزیجات، خرما، بیسکویت و شیرینی، برخی محصولات از جمله پلیمرهای پروپیلن، ورق‌های پلاستیکی، محصولات بهداشتی صفر شده است.

نگاهی بر نتایج اجرای موافقت‌نامه ایران-اوراسیا

در اواخر اردیبهشت‌ماه سال جاری یعنی سال ۱۳۹۹، حمید زادبوم رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران با اعلام رشد صادرات ایران به اوراسیا در قالب اقلام مشمول تخفیف تعرفه‌ای موافقت‌نامه، عنوان نموده است: میزان صادرات ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا در فهرست امتیازات اعطایی ایران به اوراسیا در چارچوب موافقت‌نامه موقت فی مابین، از زمان اجرایی شدن موافقت‌نامه (آبان ۱۳۹۸ تا پایان اسفندماه ۱۳۹۸) بالغ بر ۲۸۱٫۳ میلیون دلار بوده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رقم ۱۶۶٫۱ میلیون دلار، ۶۹٫۴ درصد رشد نشان می‌دهد.

وی همچنین افزود: برآوردها نشان‌دهنده آن است که از کل واردات ایران از اتحادیه اقتصادی اوراسیا تنها ۱۳ درصد در چارچوب موافقت‌نامه فی مابین مشمول تخفیف تعرفه‌ای هستند، در صورتی که این رقم در مورد کل صادرات ایران به اوراسیا بالغ بر ۴۹ درصد است. ضمن اینکه رصد اقلام مورد مبادله بیانگر آن است که صادرات ایران از تنوع بیشتری برخوردار بوده و قابلیت توسعه بیشتر را نیز دارد. این در حالی است که اقلام وارداتی از اتحادیه اقتصادی اوراسیا عموماً کالاهای اساسی، محدود و مورد نیاز کشور است.

سیدروح‌اله لطیفی سخنگوی گمرک ایران هم در فروردین سال جاری گفته است: طی پنج‌ماه گذشته و به عبارت بهتر از تاریخ پنجم آبان‌ماه سال ۹۸ تا ۶ فروردین‌ماه سال جاری، میزان تجارت خارجی ایران و اوراسیا به یک میلیارد و ۴۸۹ میلیون و ۲۳۲ هزار و ۲۶۵ دلار رسیده است. از این مقدار، ۲۷ درصد سهم واردات و ۳۳ درصد نیز سهم صادرات بوده است.

به گفته سخنگوی گمرک ایران، بزرگترین مقصد صادرات ایران به اوراسیا، کشور فدراسیون روسیه با حجم بیش از ۴۸۱ هزار و ۶۶۸ تن و به ارزش ۲۴۸ میلیون و ۵۵۵ هزار و ۱۰۲ دلار که این میزان بیش از ۵۰ درصد از کل ارزش صادرات ایران به اوراسیا را شامل می‌شود. پس از روسیه، ارمنستان با بیش از ۲۴۶ درصد و قزاقستان با ۱۶ درصد، بیشترین صادرات ایران به مجموعه اوراسیا محسوب می‌شود.

همچنین بیشترین حجم واردات کالا از حوزه اوراسیا متعلق به کشور فدراسیون روسیه بوده است. حجم واردات کشور از روسیه در پنج ماهه اخیر از حیث وزنی، بیش از دو میلیون و ۷ هزار و ۹۸۱ تن و به ارزش ۷۱۳ میلیون و ۷۰۶ هزار و ۷۹۹ دلار است که این میزان بیش از ۷۱٫۴ درصد کل واردات ایران از کشورهای اوراسیا را شامل می‌شود.

پس از روسیه، کشورهای قزاقستان با ۲۴٫۹ درصد و بلاروس با ۲٫۳ درصد در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

قابل ذکر است که طبق آمار، در میان ۲۰ قلم اصلی صادرات ترجیحی ایران به اوراسیا، به ترتیب پسته بیش از ۴۶ درصد، کیوی با ۲۷ درصد و انگور خشک با ۱۰ درصد، بیشترین

ردیف	اقلام صادراتی ایران به اوراسیا	اقلام وارداتی اوراسیا
۱	کیسه ۵۰ کیلویی پسته خندان	اجزا و قطعات نیروگاه
۲	گاز طبیعی	جو و گندم
۳	کیوی	ذرت دامی
۴	کشمش تیزابی	روغن خام افتابگردان
۵	سیب درختی	ماشین الات
۶	پر تغال	گوشت گوسفند
۷	خیار چمبر	لاشه گوشت
۸	خرما مصافقی	کاج و چوب
۹	سیمان	کاغذ
۱۰		تخته نراد روسی

تلاش‌های ملی را برای تجهیز توانمندی‌های صادراتی و تمرکز تجار و فعالین اقتصادی برای بهره‌مندی از منافع موافقت‌نامه را عنوان می‌کند.

همچنین در این دستورالعمل، رئوس کلی اقدامات مفید و لازم را در بندهای مختلف مورد اشاره قرار می‌گیرد که اهم آنها عبارت است از:

■ اطلاع‌رسانی: جلب توجه ذی‌عنوان توافق‌نامه از طریق ارائه اطلاعات توافق‌نامه به فعالین اقتصادی از متن توافق‌نامه، فهرست کالاهای مورد توافق، امتیازات تعرفه‌ای و اطلاعات اقتصادی کشورهای عضو اتحادیه.

■ برگزاری همایش استانی: لزوم همکاری سازمان صمت با اتاق‌های بازرگانی جهت تبیین جایگاه موافقت‌نامه و اهمیت آن، تشریح پتانسیل‌های بازار مصرف اوراسیا برای کالای ایرانی و نقش موافقت‌نامه در تسهیل صادرات آن، حقوق تجار ایرانی در چارچوب موافقت‌نامه، معرفی محصولات تحت پوشش و نحوه رعایت قواعد گواهی مبدا خاص موافقت‌نامه، توصیه‌های کاربردی و عملیاتی به تجار و صادرکنندگان در ورود به بازار اوراسیا و نحوه تعامل با فعالین و تجار حوزه اوراسیا.

■ تقویت تسلط کارشناسان اقتصادی استان‌ها درخصوص موافقت‌نامه با برگزاری کارگاه‌های آموزشی.

■ نظارت بر اجرای کامل موافقت‌نامه از طریق تجار و انعکاس مشکلات به سازمان توسعه تجارت با ارائه اسناد و مدارک.

■ نظارت بر اجرای اصل عدم تبعیض در تجارت فی مابین و انعکاس موارد خلاف به سازمان توسعه تجارت.

■ نظارت بر صدور دقیق و صحیح گواهی مبدا کالا خاص موافقت‌نامه برای کالای ایرانی به مقصد اوراسیا.

■ آموزش اصولی نحوه ارزش‌گذاری گمرکی به تجار.

■ انجام اقدامات و هماهنگی‌های درون استانی برای تمرکز بر اوراسیا.

■ ارائه اطلاعات در مورد تسهیلات گمرک درخصوص محموله‌های صادراتی به اوراسیا.

اقدامات منطقه آزاد ارس در حوزه اوراسیا

منطقه آزاد ارس با داشتن پتانسیل‌های ویژه در بخش تولید محصولات صنعتی و کشاورزی، در کنار توانمندی‌های لجستیک و ترانزیتی، قادر است موثرترین منطقه آزاد ایران در قالب منطق کلان توافق‌نامه ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا باشد. ارس، هم صاحب عنوان صنعتی‌ترین منطقه آزاد ایران به جهت فعالیت بیش از ۱۸۰ شرکت صنعتی کوچک و متوسط است و همچنین دارای ظرفیت‌های ویژه در تولید و صادرات محصولات گلخانه‌ای، معدنی و مصالح ساختمانی است.

برای ایجاد زنجیره کامل ارزش و توسعه صادرات به اوراسیا نیز توانمندی‌های طبیعی ترانزیتی و لجستیکی ارس مخصوصاً در زون نوردوز می‌تواند با ایجاد تیرپارک‌های کامیون‌های باری، انبارهای تخلیه و بارگیری کالا، سیستم‌های ضروری برای امورات مربوط به به تامین اسناد صادراتی از قبیل اسناد مربوط به گواهی مبدا کالا و ایکس‌ری‌های کامیون‌های

ترسیم نقشه تولیدی و تجاری کشور است. ولی متأسفانه این توافق‌نامه آن طور که باید به صورت جزئی و کاربردی برای فعالین اقتصادی و دست‌اندرکاران اداری ایران تبیین نشده است.

در این راستا سازمان منطقه آزاد ارس با رصد تحولات موجود در این حوزه و نیز علاقه‌مندی فعالین اقتصادی منطقه، برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های این توافق‌نامه جهت توسعه صادرات، در حال برنامه‌ریزی برگزاری کارگاه آموزشی زوایا و ظرفیت‌های توافق‌نامه تجارت ترجیحی ایران با اتحادیه اوراسیا و نیز ظرفیت‌های موجود در بخش‌های مختلف اقتصاد ارس برای نقش‌آفرینی در این حوزه است.

ضرورت توجه به پتانسیل‌های منطقه‌ای

ولی‌اله کالجی پژوهشگر ارشد حوزه اوراسیا، در شصت و هفتمین نشست گفتگوهای راهبردی در مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری در مورد توافق‌نامه اوراسیا، با طرح ۱۰ موضوع کلیدی برای اجرای اصولی توافق‌نامه می‌گوید: در اجرای توافق‌نامه تجارت ترجیحی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا؛ توجه بیشتر به نقش و ظرفیت منطقه قفقاز شمالی روسیه به عنوان دروازه ورود ایران به اتحادیه اقتصادی اوراسیا از سمت منطقه قفقاز و بهره‌مندی مناسب از ظرفیت مناطق آزاد تجاری ارس، ماکو، انزلی و بندر امیرآباد در اجرای توافق‌نامه تجارت ترجیحی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، امری ضروری و راهگشا است.

سازمان توسعه تجارت هم به عنوان متولی اصلی تدوین و اجرای این توافق‌نامه در دستورالعملی تحت عنوان «دستورالعمل فعالیت‌های استانی»، برای بهره‌مندی از توافق‌نامه ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، با تأکید بر لزوم توجه به اقدامات استانی به ویژه در استان‌های شمالی و همجوار با قلمرو اوراسیا و استان‌هایی که دارای پتانسیل‌های تولید و صادراتی بالا هستند، ضرورت تجمیع

سهم صادراتی را شامل شده است. همچنین در بیست و نهمین نشست واردات ترجیحی کشور از مجموعه کشورهای اوراسیا، به ترتیب جو ۴۵ درصد، ذرت دامی با ۲۶ درصد و روغن دانه آفتابگردان با ۱۷ درصد، سهم اصلی واردات ترجیحی کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

اهمیت توافق‌نامه ایران با اتحادیه اوراسیا

ولی‌اله سیف رئیس پیشین بانک مرکزی، بعد از مدت‌های طولانی به روزه سکوت خود پایان داده و در اظهاراتی جالب به جریان‌های پشت پرده صحنه سیاستگذاری ارزی ایران پرداخته است. اما در بخشی از این سخنان؛ سیف می‌گوید: یکی از مشکلات کشور، نداشتن یک استراتژی بلندمدت و با ثبات تجاری است که عمدتاً ناشی از عدم وجود برنامه مدون و بلندمدت در حمایت از تولید داخلی و ارتقاء کمی و کیفی آن است. تصور من این است که دلیل اینکه چندین سال پی در پی حضرت آقا در تعیین شعارهای سال، تولید داخلی را مورد تأکید قرار می‌دهند، همین مطلب است. آن چیزی که می‌تواند به صورت واقعی منجر به یأس کامل دشمنان شود، شکوفایی اقتصادی و رفاه اجتماعی است که جز با عزم ملی و برنامه‌های دقیق در زمینه‌های مختلف نمی‌تواند حاصل شود.

وی همچنین عنوان کرده: براساس متغیرهای اقتصادی، بهترین شاخص‌ها مربوط به دولت‌های هفتم و هشتم است. دلیل آن هم این نیست که رئیس‌جمهور متخصص در اقتصاد بود؛ بلکه دلیل اصلی آن بود که اداره اقتصاد را به متخصصین اقتصادی سپرده بودند و به همین دلیل نتایج بهتری را ملاحظه گرفت.

هر چند ولی‌اله سیف رندانه و به درستی، نداشتن برنامه مدون، راهبردی و با ثبات مورد تأیید متخصصین و کارشناسان اقتصادی برای توسعه تولید و صادرات را بزرگترین و مهم‌ترین مشکل اساسی ایران می‌داند؛ اما به نظر می‌رسد توافق‌نامه تجارت ترجیحی ایران و اتحادیه اوراسیا یک تلاش ویژه برای

ردیف	عنوان	توضیحات
۱	کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا	روسیه، بلاروس، قرقیزستان، قزاقستان و ارمنستان
۲	جمعیت	۱۸۳/۴ میلیون نفر
۳	GDP	۴/۷ تریلیون دلار
۴	درآمد سرانه متوسط	۲۴/۸۰۰ هزار دلار
۵	کشورهای عمده صادرکننده به اوراسیا	چین، آلمان، آمریکا، ایتالیا، فرانسه و ترکیه
۶	کشورهای عمده واردکننده از اوراسیا	هند، چین، آلمان، ترکیه، ایتالیا، سوئیس و انگلیس
۷	اقلام عمده وارداتی	دستگاه‌های برقی رونمایی وسایل نقلیه، دارو، ماشین‌الات برای مایع کردن گاز، ماشین‌های خردکنک پرنده‌اشی، خودروی سواری با بیش از ۲۵۰۰ سی‌سی، سایر ماشین‌الات
۸	اقلام عمده صادراتی	نفت و روغن‌های نفتی، مبدعات گازی، زغال سنگ، گندم، کتان و قطعات کتان

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم تاکید کرد:

پروژه‌های آتی منطقه آزاد قشم، در جهت ایجاد توسعه همه‌جانبه جزیره

به گفته رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، مبنای هر برنامه‌ریزی دقیق، اطلاعات و آمار صحیح است و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم در حوزه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی در اسرع وقت باید مبنای کسب اطلاعات پایه را برای برنامه‌ریزی جهت اعلام پروژه‌های جدید در این منطقه فراهم کنند. براساس این گزارش، مرتضی شیخ‌زاده معاون فرهنگی، اجتماعی و گردشگری، ناصر ذاکری مدیر طرح و برنامه، ناصرالدین گرامی مدیر جذب سرمایه‌گذاری و بازاریابی، حسین نصری‌نژاد مدیر فنی و زیربنایی و فرج طهماسبی مدیر امور شهری و روستایی سازمان منطقه آزاد قشم در این جلسه توضیحاتی درباره پروژه‌های آتی مجموعه‌های تحت مدیریت خود ارائه کردند.

برای پروژه‌های جدید و فعالیت اقتصادی به ویژه در حوزه‌های شیلات، نفت و انرژی و صنایع از اهمیت بالایی برخوردار است و باید برنامه‌های مشخصی برای ایجاد اشتغال پایدار

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: برای اینکه بتوانیم در آینده شاهد توسعه متوازن و پایدار در سراسر جزیره باشیم، نیازمند بررسی، آسیب‌شناسی و تهیه و تدوین برنامه‌های جامع برای پاسخ به نیازهای جوامع محلی، فعالین اقتصادی و سرمایه‌گذاران هستیم. حمیدرضا مومنی در جلسه بررسی و تصمیم‌گیری برای پروژه‌های جدید سازمان منطقه آزاد قشم بیان کرد: برنامه‌ریزی برای طرح‌های آینده و پروژه‌های جدید باید با در نظر گرفتن شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی موجود در منطقه و در راستای ایجاد توسعه همه‌جانبه همسو با نیازهای منطقه باشد. رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم ادامه داد: جانمایی و تعیین موقعیت جغرافیایی

اخبار منطقه آزاد قشم

در نشست حمیدرضا مومنی با رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان تاکید شد:

تداوم حمایت‌های سازمان منطقه آزاد قشم از شبکه بهداشت و درمان شهرستان

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: سازمان منطقه آزاد قشم همراه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در تامین تجهیزات مورد نیاز شبکه بهداشت و درمان شهرستان و ارتقا خدمات ارائه شده در بیمارستان پیامبر اعظم(ص) قشم است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در نشست با حسین فرشیدی رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بر تداوم همکاری و مشارکت این سازمان در تامین تجهیزات بیمارستان پیامبر اعظم(ص) شهر قشم به ویژه در ایام شیوع بیماری فراگیر کووید ۱۹ تاکید کرد و اظهار داشت: امیدواریم با حمایت همه‌جانبه‌ای که از سوی سازمان منطقه آزاد قشم از زمان آغاز گسترش ویروس کرونا در بخش درمان جزیره صورت گرفته، بخشی از بار نگرانی را از دوش دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان برداشته باشیم.

حمیدرضا مومنی به شرایط متفاوت آب و هوایی، فرهنگی، اجتماعی، حجم ورود و خروج افراد و سوابق بهداشتی استان هرمزگان اشاره کرد و افزود: شما در خط مقدم مبارزه با بیماری استان هستید و همراهی ما با شبکه بهداشت و درمان شهرستان، می‌تواند به تمرکز شما بر سایر شهرهای استان کمک کرده و اطمینان خاطر دهد.

وی با تاکید بر شرایط مساعد قشم در موج نخست بیماری ادامه داد: متأسفانه عدم رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی و موازین بهداشتی، سبب شد تا در موج دوم شرایط منطقه حادث شود.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم، خدمات ارائه شده از سوی سازمان‌های دولتی را منعکس کننده عملکرد حاکمیت دانست و گفت: سلامت مردم در اولویت سیاست‌های سازمان است.

مومنی با اشاره به این که تنها بیمارستان قشم باید قابلیت ارائه خدمات به نه تنها ۱۵۰ هزار ساکن جزیره، بلکه به حدود ۸ میلیون نفری که در طول سال به این منطقه سفر می‌کنند را داشته باشد، ادامه داد: همانگونه که در ساخت بیمارستان پیامبر اعظم(ص) تمام تلاش خود را به کار بردیم تا بهترین خدمات را ارائه کنیم، همواره همراه شبکه بهداشت و درمان خواهیم بود.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان ضمن تبریک انتصاب دکتر مریم هرویادی به عنوان رئیس جدید بیمارستان پیامبر اعظم(ص) شهر قشم و تقدیر از زحمات دکتر بهزادی مدیر شبکه بهداشت و درمان شهرستان قشم عنوان داشت: تجهیزات مورد نیاز مرتبط با تولید اکسیژن برای بیمارستان نیز تامین اعتبار شده و به زودی خریداری و در اختیار شما قرار خواهد گرفت.

قشم یک منطقه بین‌المللی است

رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان نیز ضمن تشکر از حمایت‌ها و همراهی‌های حمیدرضا مومنی مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با شبکه بهداشت و درمان شهرستان به ویژه در ایام شیوع بیماری کروناویروس، بیان داشت: قشم یک منطقه بین‌المللی است که قابل مقایسه با سایر شهرهای استان نبوده و قابلیت ارائه خدمات پزشکی در این سطح را دارد.

حسین فرشیدی ادامه داد: بیمارستان پیامبر اعظم(ص) قشم با حمایت‌های شما و با کمک نیروهای متخصص حاضر، می‌تواند در سطح بین‌المللی خدمات پزشکی و درمانی ارائه دهد.

به گفته وی، هدف دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، کاهش ارجاع بیماران از قشم به شهرهای دیگر، در سال‌های آینده است.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در پایان ضمن تقدیر از کادر درمان بیمارستان شهر قشم گفت: حجم خدماتی که در بیمارستان پیامبر اعظم(ص) قشم با توجه به جمعیت ۱۵۰ هزار نفری جزیره داده می‌شود، بسیار بالاست که نیازمند قدردانی از زحمات کادر درمان این بیمارستان است.

گفتنی است، نشست حمیدرضا مومنی رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با حسین فرشیدی رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان با هدف معارفه دکتر مریم هرویادی به عنوان رئیس جدید بیمارستان پیامبر اعظم(ص) قشم با حضور عبدالله غریب‌زاده معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، حمیدرضا بهزادی رئیس شبکه بهداشت و درمان شهرستان قشم و جمعی از معاونان و مدیران سازمان منطقه آزاد قشم، در مرکز بین‌المللی رشد قشم برگزار شد.

دادستان قشم در نشست ساماندهی انبارهای کالا در قشم اظهار داشت:

هیچ گزارشی مبنی بر قاچاق کالا از مبادی رسمی جزیره قشم به ما نرسیده است

هماهنگی و هم‌افزایی این دستگاه‌ها در خصوص رفع این شبهه شد. دادستان عمومی و انقلاب شهرستان قشم همچنین از تلاش خود برای ترخیص کالاهای دیو شده در گمرک منطقه آزاد قشم خبر داد و گفت: با ارسال نامه‌ای به دادستان کل کشور این موضوع را استعلام کردم که به محض صدور مجوز از طرف ایشان، دستور ترخیص این کالاها را صادر خواهم نمود.

بنا بر این گزارش، فرمانده انتظامی شهرستان قشم نیز در این نشست از راه‌اندازی سیستم ساماندهی انبارهای کالا در قشم استقبال کرد و گفت: اگر این سیستم راه‌اندازی شود، کار همه ما راحت می‌شود، چراکه در حال حاضر هزینه سنگینی در بحث مبارزه با قاچاق کالا پرداخت می‌کنیم.

سرهنک حسین الهی با اشاره به اینکه مصوبات در نشست‌های گذشته مرتبط با قاچاق کالا اجرایی نشده و نیروی انتظامی شهرستان قشم در برخی موارد هنوز تکلیف خودش را نمی‌داند، تصریح کرد: ثبت نشدن انبارهای تجاری در قشم، مشخص نبودن شماره و نشانی انبارها در بیجک باربری کالاها (بارنامه) و تعیین تکلیف نشدن کالاهای تملیکی از مهم‌ترین مشکلات مبارزه با قاچاق کالا در شهرستان قشم محسوب می‌شود.

گفتنی است، در آغاز این نشست، نریمان توکلی جویباری مشاور و مدیر حوزه مدیرعامل، حسین رفیعی مشاور امنیت و انتظامی مدیرعامل و محمدرضا عباسی مدیر فناوری ارتباطات و اطلاعات سازمان منطقه آزاد قشم و همچنین وحید ترکشوند رئیس تعزیرات حکومتی قشم و نمایندگان پلیس اقتصادی و فرماندهی دریابانی، نقطه نظرات خود را درخصوص ساماندهی انبارهای کالا و مبارزه با قاچاق کالا در قشم مطرح کردند.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم گفت: هر کالایی که با اسناد قانونی و از مبادی رسمی وارد منطقه آزاد قشم شود، از نظر ما کالای قاچاق محسوب نمی‌شود؛ ولی اگر کالایی از مبادی غیررسمی وارد شود، قاچاق است.

حمیدرضا مومنی در نشست ساماندهی انبارهای کالا در قشم که در محل مرکز بین‌المللی رشد قشم برگزار شد، افزود: همچنین از نظر ما هر مکانی که در آن کالا نگهداری می‌شود، انبار محسوب می‌شود و باید مدارک لازم درخصوص انبار و کالاهای داخل آن ارائه گردد.

وی با اشاره به اینکه هر اتفاقی در جزیره قشم بیافتد به پای همه دستگاه‌ها نوشته می‌شود، تصریح کرد: در بحث مبارزه با قاچاق کالا، قشم می‌تواند به عنوان الگو در کشور مطرح شود به شرط اینکه همه دستگاه‌ها وظایف و کار خودشان را به موقع و به درستی انجام دهند.

رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد قشم یکی از راه‌های رسیدن به این هدف را راه‌اندازی سیستم ساماندهی انبارها در قشم عنوان نمود و گفت: همه کسانی که در ورود، حمل، انبار کردن و خروج کالا در جزیره قشم دخیل هستند، اگر در این سیستم شناسایی شوند، خود به خود راه قاچاق کالا بسته می‌شود و بستری مناسب و مساعد برای تاجر اصیل و فعالان واقعی عرصه تجارت فراهم می‌شود.

مومنی با اشاره به دغدغه‌های این افراد یادآور شد: طبیعی است وقتی کالای مجاز به هر دلیلی در گمرک معطل شود، زمینه برای قاچاق کالا از مبادی غیررسمی آماده خواهد شد.

رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با اشاره به اینکه راه‌اندازی سیستم

آنلاین ساماندهی انبارهای کالا در قشم، زمینه را برای شفاف شدن تجارت و حمل و نقل کالاهای تجاری در جزیره فراهم خواهد ساخت، از مدیر فناوری ارتباطات و اطلاعات سازمان منطقه آزاد قشم خواست این سیستم را تا یک ماه دیگر راه‌اندازی و همه دستگاه‌های نظارتی قشم را نیز به آن متصل نماید.

لزوم هم‌افزایی همه دستگاه‌ها، در جهت رفع شائبه قاچاق کالا در قشم

دادستان عمومی و انقلاب شهرستان قشم نیز در این نشست با استقبال از راه‌اندازی سیستم ساماندهی انبارهای کالا در قشم، آن را اقدامی مثبت و اساسی برای مبارزه با قاچاق کالا در جزیره قشم خواند و گفت: البته تاکنون حتی یک گزارش

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم اظهار کرد:

شفافیت، عامل افزایش رضایت و اعتماد عمومی از سازمان منطقه آزاد قشم

دستورات مدیرعامل محترم سازمان منطقه آزاد قشم و منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در سالم‌سازی و کرامت انسانی و توجه به خواسته‌ها و مطالبات مراجعین، سرفحه برنامه‌ها و عملکرد آتی این مدیریت خواهد بود.

سرپرست مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات سازمان منطقه آزاد قشم ادامه داد: این مدیریت با توجه به ارتباط نزدیک با ارباب رجوع و نیروی انسانی سازمان، دارای جایگاه حساسی بوده و نیازمند نگاه ویژه‌ای برای افزایش میزان رضایتمندی است.

مشاور مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم افزود: امیدوار هستیم که در دوره جدید این مدیریت با برنامه‌ریزی بتواند اقدامات ویژه‌ای در راستای مبارزه با تخلف و ایجاد شفافیت در ساختار سازمان ایجاد کند.

در پایان این مراسم، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم با اهدای حکمی، نریمان توکلی جویباری را به عنوان سرپرست جدید مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات این سازمان منصوب کرد.

لازم به ذکر است، پیش از این، حامد افضل‌ی عهده‌دار سمت مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات سازمان بوده که در این جلسه از زحمات و تلاش‌های وی طی این مدت تقدیر شد.

آزاد قشم اجرایی کنند. رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم در پایان خاطرنشان کرد: مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات در دوره جدید باید با هماهنگی سایر مدیریت‌ها و بخش‌های سازمان، با جدیت به دنبال ایجاد شفافیت و اعتماد عمومی نسبت به سازمان باشد.

اقدامات ویژه برای ایجاد شفافیت انجام می‌شود

براساس این گزارش، نریمان توکلی جویباری نیز در این مراسم با قدردانی از زحمات مدیر گذشته مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات، گفت: فرمایشات و

نقش دیده‌بان سازمان را داشته باشد و از وقوع برخی تخلفات جلوگیری کند.

به گفته مومنی، برای بالا بردن اعتبار و حرکت رو به جلو در این مدیریت باید علاوه فعالیت‌های جاری و رسیدگی به شکایات موجود، به عنوان سیاستگذار برای کاهش بروکراسی، ایجاد شفافیت و افزایش میزان رضایتمندی مراجعان و نیروی انسانی سازمان، راهکارهایی اندیشیده شود.

وی تصریح کرد: مدیریت بازرسی و نظارت و پاسخگویی به شکایات با همکاری و هماهنگی مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل می‌تواند اقدامات مهمی در راستای ایجاد شفافیت در سازمان منطقه